

(๒๒)

คำสั่งศาลรัฐธรรมนูญ

ในพระปรมาภิไธยพระมหากษัตริย์

ศาลรัฐธรรมนูญ

คำสั่งที่ ๕๓/๒๕๖๕

เรื่องพิจารณาที่ ต. ๔๖/๒๕๖๕

วันที่ ๒๑ เดือน กันยายน พุทธศักราช ๒๕๖๕

ระหว่าง { นายบุญทนต์ ไพบุลย์ผล ผู้ร้อง
คณะกรรมการการเลือกตั้ง ที่ ๑
คณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกาญจนบุรี ที่ ๒
นายสุรพงษ์ ปิยะโชติ ที่ ๓
นายเผ่าพันธุ์ ดอกมะลิป่า ที่ ๔
นายบันเทิง แผนสมบูรณ์ ที่ ๕ ผู้ถูกร้อง

เรื่อง นายบุญทนต์ ไพบุลย์ผล (ผู้ร้อง) ขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องสรุปได้ว่า นายบุญทนต์ ไพบุลย์ผล (ผู้ร้อง) กล่าวอ้างว่า ผู้ร้องเป็นผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี หมายเลข ๓ เขตเลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี ยื่นหนังสือร้องเรียน ลงวันที่ ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๓ ต่อคณะกรรมการการเลือกตั้งประจำจังหวัดกาญจนบุรี (ผู้ถูกร้องที่ ๒) ว่า การเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรีและสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม เนื่องจากนายสุรพงษ์ ปิยะโชติ (ผู้ถูกร้องที่ ๓)

- ๒ -

ผู้สมัครรับเลือกตั้งนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี ในนามทีมพลังกาญจน์ ส่งผู้สมัครรับเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี เขตเลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเลาขวัญ จำนวน ๒ คน คือ นายเผ่าพันธุ์ ดอกมะลิป่า (ผู้ถูกร้องที่ ๔) ผู้สมัครหมายเลข ๑ และนายบันเทิง แพนสมบูรณ์ (ผู้ถูกร้องที่ ๕) ผู้สมัครหมายเลข ๒ เพื่อได้เปรียบการหาเสียงเลือกตั้งและลงคะแนนเลือกหมายเลขใดหมายเลขหนึ่งในภายหลัง ทำให้การเลือกตั้งมิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย เมื่อใกล้วันเลือกตั้งผู้ถูกร้องที่ ๕ สละสิทธิสมัครรับเลือกตั้งเพื่อให้เหลือผู้สมัครในนามทีมพลังกาญจน์คนเดียว เป็นการสมยอมกันโดยมิชอบด้วยกฎหมาย ผู้ถูกร้องที่ ๒ มีคำสั่งไม่รับเรื่องร้องเรียนดังกล่าวและไม่มีการสอบสวนพยานฝ่ายผู้ร้อง ผู้ร้องมีหนังสือถึงผู้ถูกร้องที่ ๒ ขอให้พิจารณาใหม่หรือแก้ไขคำสั่งเดิม ผู้ถูกร้องที่ ๒ อ้างว่าส่งเรื่องให้คณะกรรมการการเลือกตั้ง (ผู้ถูกร้องที่ ๑) พิจารณาแล้ว ผู้ถูกร้องที่ ๑ พิจารณาโดยไม่สอบสวนพยานฝ่ายผู้ร้อง และแจ้งผลการพิจารณาว่าหนังสือร้องเรียนของผู้ร้องมีลักษณะเป็นการอุทธรณ์หรือโต้แย้งคำสั่งของผู้ถูกร้องที่ ๒ ที่มีมติไม่รับคำร้อง เป็นการใช้อำนาจโดยตรงตามรัฐธรรมนูญ ไม่อยู่ภายใต้พระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทางปกครอง พ.ศ. ๒๕๓๙ ประกอบกับไม่มีกฎหมายบัญญัติให้อุทธรณ์ได้ คำวินิจฉัยหรือคำสั่งดังกล่าวเป็นที่สุด ผู้ร้องเห็นว่าผู้ร้องถูกละเมิดสิทธิโดยตรงและได้รับความเสียหายจากการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ที่ไม่สอบสวนพยานฝ่ายผู้ร้องเพื่อการเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) และวรรคสาม มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖

ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่องเนื่องจากการร้องเรียนดังกล่าวมิใช่กรณีบทบัญญัติแห่งกฎหมายมีปัญหาความชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ที่อยู่ในหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินจะพิจารณาเสนอเรื่องพร้อมความเห็นต่อศาลรัฐธรรมนูญ และเป็นการโต้แย้งดุลพินิจการใช้อำนาจของคณะกรรมการการเลือกตั้งตามที่รัฐธรรมนูญให้อำนาจไว้เป็นการเฉพาะ ไม่มีกฎหมายบัญญัติให้อุทธรณ์ได้ คำวินิจฉัยหรือคำสั่งของคณะกรรมการการเลือกตั้งเป็นที่สุด การที่คณะกรรมการการเลือกตั้งไม่รับอุทธรณ์ของผู้ร้องไม่ได้มีลักษณะเป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของผู้ร้อง

- ๓ -

ผู้ร้องขอให้ศาลรัฐธรรมนูญพิจารณาวินิจฉัยตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ดังนี้

๑. การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) และวรรคสาม มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖

๒. การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

๓. การเลือกตั้งสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนจังหวัดกาญจนบุรี เขตเลือกตั้งที่ ๑ อำเภอเลาขวัญ จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๒๐ ธันวาคม ๒๕๖๓ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม หรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย

ประเด็นที่ศาลรัฐธรรมนูญต้องพิจารณาเบื้องต้นมีว่า คำร้องของผู้ร้องต้องด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ที่ศาลรัฐธรรมนูญจะรับไว้พิจารณาวินิจฉัย หรือไม่

รัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพที่รัฐธรรมนูญคุ้มครองไว้มีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลรัฐธรรมนูญเพื่อมีคำวินิจฉัยว่าการกระทำนั้นขัดหรือแย้งต่อรัฐธรรมนูญ ทั้งนี้ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ” พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ วรรคหนึ่ง บัญญัติว่า “บุคคลซึ่งถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพโดยตรงและได้รับความเดือดร้อนหรือเสียหาย หรืออาจจะเดือดร้อนหรือเสียหายโดยมีอาจหลีกเลี่ยงได้ อันเนื่องจากการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้น ย่อมมีสิทธิยื่นคำร้องขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยคดีตามมาตรา ๗ (๑๑) ได้ โดยจะต้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินเสียก่อน ภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่อยู่หรือควรรู้ถึงการถูกละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพดังกล่าว เว้นแต่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ก็ให้ยื่นคำร้องได้ตราบที่การละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพนั้นยังคงมีอยู่ และให้นำความในมาตรา ๔๘ วรรคหนึ่งและวรรคสอง มาใช้บังคับด้วยโดยอนุโลม โดยต้องยื่นคำร้องต่อศาลภายในเก้าสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งความเห็นของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวันที่พ้นกำหนดเวลาที่ผู้ตรวจการแผ่นดินไม่ยื่นคำร้องต่อศาลตามมาตรา ๔๘ วรรคสอง” วรรคสาม บัญญัติว่า “ในกรณีที่ศาลเห็นว่าคำร้องตามวรรคหนึ่งไม่เป็นสาระอันควรได้รับการวินิจฉัย ศาลจะไม่รับคำร้องดังกล่าวไว้พิจารณาก็ได้ และถ้าศาลเห็นว่า เป็นกรณีต้องห้ามตามมาตรา ๔๗ ให้ศาลสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา” และมาตรา ๔๗ บัญญัติว่า “การใช้สิทธิยื่นคำร้องตามมาตรา ๔๖ ต้องเป็นการกระทำที่เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพอันเกิดจาก

การกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ และต้องมีใช่เป็นกรณีอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้ ... (๒) รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้ว ...”

พิจารณาแล้วเห็นว่า ข้อเท็จจริงตามคำร้องและเอกสารประกอบคำร้องเป็นกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ที่ไม่สอบสวนพยานฝ่ายผู้ร้องเพื่อให้การเลือกตั้งเป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรม ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๒๔ วรรคหนึ่ง (๑) (๒) (๓) และวรรคสาม มาตรา ๒๒๕ และมาตรา ๒๒๖ ซึ่งการยื่นคำร้องตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓ ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่บัญญัติไว้ในพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๖ และมาตรา ๔๗ แม้ผู้ร้องยื่นคำร้องต่อผู้ตรวจการแผ่นดินและผู้ตรวจการแผ่นดินแจ้งผลการพิจารณาให้ยุติเรื่อง อันทำให้ผู้ร้องมีสิทธิยื่นคำร้องโดยตรงต่อศาลรัฐธรรมนูญได้ก็ตาม แต่การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ ตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้างเป็นการใช้อำนาจตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญและกฎหมาย หากผู้ร้องเห็นว่า การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๑ และที่ ๒ เป็นการละเมิดสิทธิหรือเสรีภาพของตน ผู้ร้องอาจใช้สิทธิตามกระบวนการยุติธรรมอื่นได้ เป็นกรณีที่รัฐธรรมนูญหรือกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญได้กำหนดกระบวนการร้องหรือผู้มีสิทธิขอให้ศาลพิจารณาวินิจฉัยไว้เป็นการเฉพาะแล้วตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ (๒) ซึ่งมาตรา ๔๖ วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าวตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

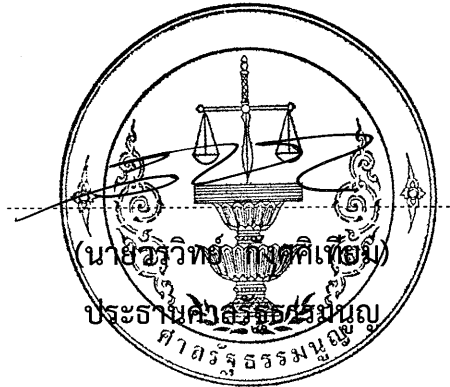
ส่วนกรณีที่ผู้ร้องกล่าวอ้างว่าการกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ มิได้เป็นไปโดยสุจริตและเที่ยงธรรมหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย เห็นว่า เมื่อข้อเท็จจริงตามคำร้องในขณะที่มีเหตุตามที่ผู้ร้องกล่าวอ้าง ผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ เป็นเพียงผู้สมัครรับเลือกตั้งมิใช่เจ้าหน้าที่ของรัฐ การกระทำของผู้ถูกร้องที่ ๓ ที่ ๔ และที่ ๕ มิใช่เป็นการกระทำของหน่วยงานของรัฐ เจ้าหน้าที่ของรัฐ หรือหน่วยงานซึ่งใช้อำนาจรัฐ กรณีไม่ต้องด้วยหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขตามพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยวิธีพิจารณาของศาลรัฐธรรมนูญ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๔๗ ซึ่งมาตรา ๔๖

- ๕ -

วรรคสาม บัญญัติให้ศาลรัฐธรรมนูญสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณา ดังนั้น ผู้ร้องไม่อาจยื่นคำร้องดังกล่าว
ตามรัฐธรรมนูญ มาตรา ๒๑๓

อาศัยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น จึงมีคำสั่งไม่รับคำร้องไว้พิจารณาวินิจฉัย เมื่อมีคำสั่งไม่รับคำร้อง
ไว้พิจารณาวินิจฉัยแล้ว คำขออื่นย่อมเป็นอันตกไป

(คำสั่งที่ ๕๓/๒๕๖๕)

(นายทวีเกียรติ มีนะกนิษฐ)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนครินทร์ เมฆไตรรัตน์)

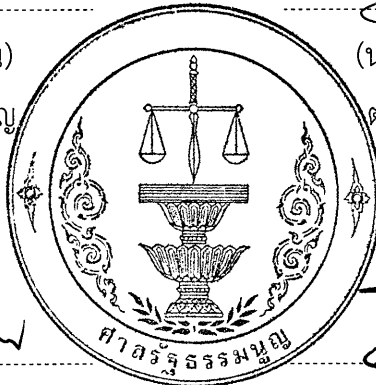
ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายปัญญา อุดชาชน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายอุดม สิทธิวิรัชธรรม)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายวิรุฬห์ แสงเทียน)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายจิรนิติ หะวานนท์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายนภดล เทพพิทักษ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ

(นายบรรจงศักดิ์ วงศ์ปราชญ์)

ตุลาการศาลรัฐธรรมนูญ